

ВЪРШИТБА

Обичаите и обредите свързани с вършитбата, почиват на същите мирогледни основи, както при сеситбата и жетвата.¹

И тук работата започва "на чист и хубав" ден" — по-неделник. Предварително в двора се приготвя хармана, измитат кръг с диаметър около 15 метра и го загмаждат. Стопаните "посаждат" т.е. наслабват своите докарани от пазите, които децата развързват.

Вършеенето става с дикана, в която са вързани два вола. Тя която върше се качва на диканата и обикаля в кръг хармана. Обикновена на диканата освен стопанина се качват и децата, "за да телат и да се возят". Той като вършения вол лесно се уморява, затова отареме на време посоката се сменя, за да се сменят и воловете.

След като свършат житото, го весят "на вятъра", като хвърлят с граблата срещу вятъра и тоб отива навята. След това семето ще се пресява със сито и го прибират в хамбара.

С първия и последния харман са свързани някои характерни обичаи за целия окръг. Пред тези дни не се дава назасем жито, "не се изнася нито от къщи", за да не излезе "берекета" от къщи.

Съществено обреден момент при завършването на вършитбата е носенето на петел, благодарност за берекета. В с.Стара река казват: "Е, пъ съ'и иде петела вече", което значи, че вършитбата е свършила. Готви се и се прави баня, за да се нагостят близки и съседни, помагащи при насенето на сепите и вършеенето.

С вършитбата е свързана и забраната, "никога жито" да не ялиза на хармана, за да не "доведе злото".